

АКТ О УРЕЂИВАЊУ ЧАСОПИСА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Овим актом се уређује организација, начин рада и друга питања од значаја за функционисање часописа „Право и привреда“.

Организација часописа

Часопис „Право и привреда“ уређује Редакција, коју чине главни и одговорни уредник, чланови извршног саветодавног одбора редакције, секретар и технички секретар.

Уредник именује чланове извршног и саветодавног одбора редакције из реда угледних научника и истраживача из земље и иностранства, водећи рачуна о међународној видљивости, цитираности и научним постигнућима.

Уредник именује секретара и техничког секретара часописа.

Уредник је уједно и уредник интернет странице часописа. Уредник може именовати лице које ће се старати о техничким, функционалним и естетским аспектима уређивања сајта.

Мандат главног и одговорног уредника је пет година и може се бирати поново неограничен број пута.

1. РЕЦЕНЗЕНТСКИ ПОСТУПАК

1.1 Рецензенти

Часопис „Право и привреда“ примењује поступак двостраног анонимног рецензирања свих радова. Сваки рукопис рецензирају барем два рецензента који се бирају насумично са списка рецензената. Рецензенти делују независно једни од других, а њихов идентитет је међусобно непознат. Рецензенти се бирају искључиво према томе да ли располажу релевантним знањима за оцену рукописа. Евентуални предлози поименичних рецензената од стране аутора рукописа се не уважавају.

Циљ рецензије је да уредништву помогне у доношењу одлуке о томе да ли рад треба прихватити или одбити. Циљ је такође да се у процесу комуникације с уредником, ауторима и другим рецензентима побољша квалитет рукописа.

1.2 Рецензентски процес

Рукописи се упућују на рецензију тек након иницијалне оцене главног и одговорног уредника да су, с обзиром на форму и тематски делокруг, подобни за објављивање у часопису.

У редовним околностима поступак рецензирања траје четири недеље, а само изузетно до три месеца. Период од пријема рада до његовог објављивања траје у просеку 90 дана.

Током поступка рецензије главни уредник може да захтева од аутора да доставе додатне информације, укључујући и примарне податке, ако су оне неопходне за доношење суда о рукопису. Уредник и рецензенти морају да чувају такве информације као поверљиве и не смеју их употребити у друге сврхе.

1.3 Разрешавање несагласности

У случају да аутори имају озбиљне и основане замерке на рачун рецензије, уредништво проверава да ли је рецензија објективна и да ли задовољава академске стандарде. Ако се појави сумња у објективност или квалитет рецензије, уредник ангажује додатне рецензенте.

Додатни рецензенти се ангажују и у случају када су одлуке рецензената (одбити/прихватити) међусобно опречне или на други начин непомирљиве.

Коначну одлуку о прихватању рукописа за објављивање доноси искључиво уредништво.

2. ОДГОВОРНОСТ

2.1 Одговорност аутора

Аутори гарантују да рукопис представља њихов оригиналан допринос, да није објављен раније и да се не разматра за објављивање на другом месту, те да није реч о мастер, приступном, семинарском или сличној врсти рада. Истовремено предавање истог рукописа у више часописа представља кршење етичких стандарда, што га искључује из даљег разматрања за објављивање у часопису. Рад који је већ објављен на неком другом месту по правилу не може бити прештампан у часопису Право и привреда.

Аутори сnose сву одговорност за целокупни садржај рукописа. Рукопис не сме да садржи неосноване или незаконите тврдње, нити да крши права других лица.

Аутори су дужни да обезбеде да њихов ауторски тим наведен у рукопису обухвати сва и само она лица која су значајно допринела садржају рукописа. Ако су у битним аспектима истраживачког пројекта и припреме рукописа учествовала и друга лица, њихов допринос треба навести у фусноти или посебној напомени (Захвалница).

Обавеза је аутора да у напомени наведу назив и кодну ознаку научноистраживачког пројекта у оквиру кога је рад настао, као и пун назив финансирајуће институције. У случају да је рад под истим или сличним насловом био изложен на неком скупу у виду усменог саопштења, детаљи о томе треба да буду наведени на истом месту.

Аутори су дужни да потпуно и правилно цитирају изворе који су значајно утицали на садржај истраживања и рукописа. Делови рукописа, укључујући текст, једначине, слике или табеле, који су дословно преузети из других радова морају бити јасно означени посебном напоменом, нпр. знацима навода с прецизном ознаком места преузимања (броја странице) или, ако су обимнији, дати у засебном параграфу.

Пуне референце свих навода у тексту (цитата) морају бити наведене у засебном одељку (Литература) и то на једнообразан начин, у складу са цитатним стилем који часопис користи. У одељку Литература наводе се само цитирани, а не и остали извори употребљени приликом припреме рукописа.

У случају да аутори открију важну грешку у свом раду након његовог објављивања, дужни су да моментално о томе обавесте главног уредника (или издавача) и да сарађују на томе да се рад повуче или исправи.

Обавеза је аутора да у рукопису наведу да ли су у финансијском или било ком другом битном сукобу интереса који би могао да утиче на њихове резултате или интерпретацију резултата.

Предавањем рукописа аутори се обавезују на поштовање уређивачке политике часописа Право и привреда.

2.2 Одговорност уредништва

Уредништво часописа доноси коначну одлуку о томе који ће се рукописи објавити. Одлуке се доносе искључиво на основу вредности рукописа, без расних, полних/родних, верских, етничких или политичких предрасуда. Приликом доношења одлуке о објављивању, уредништво се руководи уређивачком политиком, водећи рачуна о законским прописима који се односе на клевету, кршења ауторских права и плагирање.

Чланови уредништва, укључујући главног уредника, не смеју бити у сукобу интереса у вези са рукописима које разматрају. Чланови за које се претпостави да би неко могао сматрати да су у сукобу интереса не учествују у поступку одлучивања о одређеном рукопису.

Рукописи се чувају као поверљив материјал. Информације и идеје садржане у рукописима не смеју се користити у личне сврхе без изричите писане дозволе аутора.

Главни уредник и чланови уредништва су дужни да предузму све разумне мере да аутори/рецензенти остану анонимни током и након процеса евалуације у складу с процедуром у употреби.

2.3 Одговорност рецензената

Рецензенти су дужни да квалификовано и у задатим роковима доставе уреднику оцену научне, односно стручне вредности рукописа. Рецензент води посебну бригу о стварном доприносу и оригиналности рукописа. Рецензија мора бити сасвим објективна. Суд рецензената мора бити јасан и поткрепљен аргументима.

Рецензенти оцењују рукописе у односу на усклађеност садржаја с профилом часописа, значај и корисност садржаја, адекватност примењених метода, научну вредност садржаних информација, стил излагања и опремљеност текста. Рецензија има стандардни формат који обухвата оцене појединих димензија рада, општу оцену и закључну препоруку.

Рецензент не сме бити у сукобу интереса са ауторима или финансијером истраживања. Уколико такав сукоб постоји, рецензент је дужан да о томе правовремено обавести уредника. Рецензент који себе сматра некомпетентним за тему или област којом се рукопис бави дужан је да о томе обавести уредника.

Рецензенти треба да упозоре главног уредника ако имају основану сумњу или сазнање о могућим повредама етичких стандарда од стране аутора рукописа. Такође, треба да препознају релевантне изворе који у раду нису узети у обзир. Могу да препоруче цитирање одређених референци, али не и да захтевају цитирање радова објављених у часопису Право и привреда или својих радова, ако за то не постоји оправдање.

Рецензент предлаже категоризацију рада, односно даје напомену да ли је у питању изворни (оригинални) научни рад, прегледни рад или стручни рад. Коначну одлуку о категорији рада доноси главни и одговорни уредник.

Од рецензената се очекује да својим сугестијама унапреде квалитет рукописа. Ако оцене да рад заслужује објављивање уз корекције, дужни су да прецизирају начин на који то може да се оствари. У случају предлагања да се рад не објави (негативна рецензија), од рецензената се очекује подробно образложење зашто је према његовом мишљењу рад неподобан за објављивање. Рецензенти у сваком случају имају право да предложе измене у циљу побољшања квалитета рада.

Рукописи који су послати рецензенту сматрају се поверљивим документима. Рецензенти не смеју да користе необјављен материјал из предатих рукописа за своја истраживања без изричите писане дозволе аутора, а информације и идеје изнесене у предатим рукописима морају се чувати као поверљиве и не смеју се користити за стицање личне користи.

3. ЕТИЧНОСТ ПУБЛИКОВАЊА

3.1 Разрешавање неетичких поступака

Сваки појединац или институција могу да у било ком тренутку уреднику и/или уредништву пријаве сазнања о кршењу етичких стандарда и другим неправилностима и да о томе доставе веродостојне информације/доказе ради покретања истраге. Поступак провере изнетих доказа одвија се на следећи начин:

- главни уредник доноси одлуку о покретању истраге;
- током тог поступка сви докази се сматрају поверљивим материјалом и предочавају само оним лицима која су директно обухваћена случајем;
- осумњиченим лицима пружа се прилика да одговоре на изнете оптужбе;
- ако се утврди да је заиста дошло до неправилности, оцењује се да ли је реч о мањем прекршају или грубом кршењу етичких стандарда.

Мањи прекршаји, без последица по интегритет рада и часописа, на пример када је реч о неразумевању или погрешној примени публицистичких стандарда, разрешавају се у директној комуникацији с ауторима и рецензентима, без укључивања трећих лица, на неки од начина нпр.:

- ауторима и/или рецензентима се упућује писмо упозорења;
- објављује се исправка рада, нпр. у случају када се са списка референци изоставе извори који су у самом тексту цитирани на прописан начин;
- објављује се ератум, нпр. ако се испостави да је грешка настала омашком уредништва.

У случају грубог кршења етичких стандарда, уредништво може да предузме различите мере:

- објављује саопштење или уводник у ком се случај описује;
- службено обавештава афилијативну организацију аутора/рецензента;
- повлачи објављени рада на начин описан под Политика повлачења;
- изриче забрану објављивања у часопису на одређени временски период;
- предочава случај надлежним организацијама и регулаторним телима ради предузимања мера из њихове надлежности.

Ове мере се могу примењивати појединачно или истовремено. У процесу разрешавања случаја по потреби се консултују релевантне експертске организације, тела или појединци.

Приликом разрешавања етички спорних поступака уредништво се руководи смерницама и Комитета за етику публикавања (COPE).

3.2 Спречавање плагијаризма

Часопис Право и привреда не објављује плагиране радове. Уредништво полази од става да је плагирање, односно преузимање туђих идеја, речи или других облика креативног доприноса и њихово представљање као својих, грубо кршење научне и издавачке етике.

Плагирање може да укључује и кршење ауторских права, што је законом кажњиво. Плагирање, између осталог, обухвата:

- дословно (реч по реч) или готово дословно преузимање или смишљено, ради прикривања извора, парафразирање делова текстова других аутора без јасног назначавања извора, на начин описан под Одговорности аутора ;
- копирање једначина, слика, података или табела из других докумената без правилног назначавања извора и/или без дозволе изворног аутора или носиоца ауторског права.

Рукопис у коме се утврде јасне индикације плагијаризма биће аутоматски одбијен. У случају да се плагијаризам открије у већ објављеном раду, рад ће бити опозван (повучен) у складу са процедуром описаном под Политика повлачења.

3.3 Политика повлачења

У случају кршења права издавача, носилаца ауторских права или самих аутора, објављивања истог рукописа у више часописа, лажног ауторства, плагијата, манипулације подацима у циљу преваре или било које друге злоупотребе, објављени рад се мора опозвати.

Рад се може опозвати и зато да би се исправиле озбиљне и бројне омашке које није могуће обухватити објављивањем исправке. Опозив објављује уредништво, аутор(и) или обе стране споразумно.

Опозив има облик засебног рада који се приказује у садржају свеске и уреднички класификује као Опозив или Ретракција. У архиви доступној на веб-сајту часописа Право и привреда као матичној бази пуног текста успоставља се двосмерна веза (XHTML веза) између оригиналног рада и ретракције. Оригинални рад се и даље чува у неизмењеном облику, с тим да се воденим жигом на ПДФ документу на свакој страници означава да је рад повучен.

4. ОТВОРЕНИ ПРИСТУП

4.1 Политика отвореног приступа

Часопис Право и привреда се издаје у режиму тзв. отвореног приступа. Сав његов садржај доступан је корисницима бесплатно. Корисници могу да читају, преузимају, копирају, дистрибуирају, штампају, претражују пуни текст радова, као и да успостављају XHTML линкове ка њима, без обавезе да за то траже сагласност аутора или издавача.

Право да садржај користе без писане сагласности не ослобађа кориснике обавезе да цитирају садржај часописа на начин описан под Лиценцирање.

4.2 Архивирање дигиталне верзије

Све објављене свеске часописа архивирају се по закону у дигитални депозит Народне библиотеке Србије и истовремено полажу у архиву доступну на веб-сајту часописа Право и привреда као примарну базу пуног текста. Све објављене свеске часописа архивирају се по закону у дигитални депозит Народне библиотеке Србије и истовремено полажу у архиву доступну на веб-сајту часописа Право и привреда, као примарну базу пуног текста, као и у дигитални репозиторијум SCIndeks-a.

4.3 Наплата трошкова ауторима

Часопис Право и привреда не наплаћује трошкове објављивања ауторима нити трећим странама. Бесплатне су услуге пријављивања рукописа и њихове обраде, као и услуге публиковања радова. Не постоје било какви скривени трошкови.

5. АУТОРСКО ПРАВО И ЛИЦЕНЦИРАЊЕ

5.1 Ауторско право

Аутори Удружењу правника у привреди Републике Србије, као издавачу часописа Право и привреда, дозвољавају да објави њихова ауторска дела (радове) и неискључиво му уступају овлашћење на умножавање дела, овлашћење на стављање у промет примерака дела, као и овлашћење на саопштавање дела јавности, укључујући интерактивно чињење дела доступним јавности.

Аутори се обавезују да приликом поновног издавања и/или јавног саопштавања дела, укључујући интерактивно чињење дела доступним јавности, назначе да је дело први пут издато у часопису Право и привреда.

Аутори су сагласни и овлашћују издавача да њихова дела лиценцира лиценцом Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY).

5.2 Лиценцирање

Објављени радови могу се користити у складу са условима лиценце Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY). У складу са том лиценцом допуштено је да се дело умножава, ставља у промет, саопштава јавности, укључујући и интерактивно чињење доступним јавности, да се прерађује, мења и надограђује у било које сврхе, укључујући и комерцијалне, под условом да се на правилан начин цитирају његови првобитни аутори, постави линк ка оригиналној лиценци и назначи да ли је дело измењено.

Корисници су при томе дужни да наведу пун библиографски опис рада објављеног у овом часопису (аутори, наслов рада, наслов часописа, волумен, свеска, пагинација), као и његову DOI ознаку. У случају објављивања у електронској форми такође су дужни да поставе HTML линк, како са оригиналним радом објављеним у часопису Право и привреда, тако и са коришћеном лиценцом.

Корисници су дужни да поштују личноправна (морална) овлашћења аутора.

Аутори могу да ступају у засебне уговорне аранжмане за неискључиво уступање својих ауторскоправних овлашћења на радовима објављеним у часопису (нпр. постављање у институционални репозиторијум или објављивање у књизи), уз навођење да је рад првобитно објављен у овом часопису.

5.3 Политика самоархивирања

Ауторима је дозвољено да објављену верзију рада депонују у институционални или тематски репозиторијум или да је објаве на личним веб страницама (укључујући и профиле на друштвеним мрежама, као што су ResearchGate, Academia.edu, итд.), на сајту институције у којој су запослени, у било које време након објављивања у часопису.

Аутори су обавезни да притом наведу пун библиографски опис рада објављеног у овом часопису (аутори, наслов рада, наслов часописа, волумен, свеска, пагинација) и поставе линк, како на DOI ознаку тог чланка, тако и на коришћену лиценцу.

5.4 Одрицање од одговорности

Ставови изнети у објављеним радовима не изражавају ставове уредника и чланова редакције часописа. Аутори преузимају правну и моралну одговорност за идеје изнете у својим радовима. Издавач неће сносити никакву одговорност у случају испостављања било каквих захтева за накнаду штете.

Београд,

20. јануар 2020. године